

FLYG X BLADÄ

SILJANSNÄS FLYGKLUBB

ÅRGÅNG 45 NR 1 JAN 2016 (Nr 105 från starten)

*****

Siljansnäs vinner OLC "sträcka klubbklass" bland 42 klubbar! Sid 6.
Mats Romson vinner OLC "sträcka totalt klubb" bland 87 deltagare!
Men ibland kan det gå såhär:

Sidorodret när nääästan ner...

Siljansnäs Flygklubb

Vindmyrevägen 7

793 60 SILJANSNÄS

Tfn: xx46(0)247-22880

e-mail:

siljansnasfk@gmail.com

hemsida: www.siljansnasfk.com

Org.nr 8832006897

Bankgiro: 731 - 1566

IBAN:

SE8480000818770037003860

BIC: SWEDSESS

NYTT Bensin-konto

NB: Only for fuel!

Bank-giro 361-2561

IBAN:

SE8380000818770043242627

BIC: SWEDSESS

Flygbladäs redaktion

Ingmar Lind

Vindmyrevägen 7

793 60 SILJANSNÄS

Tfn xx46 (0)70-39 111 50

e-mail: lindingmar@hotmail.com

***Eftertryck** ur Flygbladä kan mycket väl tänkas, förutsatt samråd med redaktionen!*

***Förstasidesbilden** visar annorlunda hämtning från utelandning i Orsa finnmark 150801. Se sid 38-39.*

Flygbladä nr 105

Januari 2016

- 3 Kallelse årsmöte
- 4 Från skattmasen (kassören)
- 5 Flygstatistik 2015
- 8 Annonser
- 9 Presentkort
- 10 Kameran ljuger aldrig
- 11 Åkdon & Termos 2015
- 12 Kräftstjärtsvängen 2015
- 18 Vår ordförande har ordet
- 19 Ex-tätast i världen?
- 20 SAPSamfällighetsförening
- 22 Siljan AirPark museum
- 23 Vision 2020
- 27 Nya cert, nya medicals
- 28 Från fält och hangar
- 34 Först med flygfält vid Siljan
- 37 På byggfronten...
- 38 Vidga dina vyer
- 43 I gästboken 2015
- 45 AirParken i norsk fjernsyn!
- 46 Leksands flygklubb 1935
- 47 Alm Mats
- 48 Almanacka 2016

Detta är din formella kallelse till Siljansnäs Flygklubbs

Årsmöte

med

Siljansnäs Flygklubb
Lördag 30 april 2016 kl 16.00
(Sista april!)
i flygklubbens storstuga.

= en stund efter SAPS' årsmöte (13.00), preliminärt
också i flygklubbstugan, där alla flygklubsmed-
lemmar också förstås är välkomna!

**Mellan förhandlingarna njuter vi av lite smått och gott framför
brasan i öppna spisen.**

Senaste nytt om:

Räserfalken, ökat flyguttag, Siljan AirPark Museum, AirParken,
Flyers Brewery, kommande sommarens aktiviteter mm

Bildvisningar från gångna säsongen i Olles fina videokanon!

**Till kvällen (19.00?) planeras gemensamt inmundigande!
Håll dej uppdaterad för anmälan när det börjar brännas!**

Från skattmasen...(kassören)

2016 års klubbavgifter beslöts som vanligt nästan ett år i förväg, alltså vid årsmötet våren 2015.

Medlemsfaktura

Med detta Flygblad får medlemmar en faktura på årsavgiften för 2016, så att du direkt kan lägga den bland dina övriga månadsutbetalningar. Klubbens "sekretariat" har dessutom i förväg skraddarsytt just det/de kryss som förmodas gälla i ditt fall. Med denna överskådliga layout så ser du lätt var dina pengar tar vägen.

Årsavgift via nätet eller giro

Eftersom de flesta medlemmar betalar årsavgiften via nätet, sparar vi både papper och porto på att inte bifoga gireringsblanketter. Det går förstås bra att du betalar med egen bankgiroblankett, men var i så fall noga med att ange fakturanr, namn och eventuell ändring av medlemskategori.

Kontrollera att namn, adress och övriga uppgifter är korrekta så att vårt medlemsregister kan hållas uppdaterat. Se till att mobilnummer och e-mailadress är färska.

Ja, vi tar det med en gång:

Eftersom klubb-administrationen inbetalar tiotusentals kronor varje vår till våra huvudorganisationer är det

angeläget att du som är flygande medlem inte släpar efter med din årsavgift. Klubben har inte råd att vara privatbank åt dig! **Betala direkt vid kommande månadsskifte.**

Flyg Dynamic billigare

Förskottera din Dynamic-flygning! De följande 365 dagarna efter din inbetalning flyger du 10% billigare om du förskotterat 10 000 kr, eller 5% billigare om du pytsat in 5 000 kr. Obs: rabatten gäller ej på bränsleskattdelen. Men, skulle du INTE hinna flyga av beloppet under de 365 dagarna, kvarstår förstås tillgodohavandet på ditt flygkonto, om än rabattlöst.

Segelflyg billigare

Du som vill segelflyga billigare och få arbetsrabatt på **segelflyg**-fakturan:

Berätta för kassören att du har arbetat minst 20 timmar (förutom Kräftis). Denna info skall göras på hösten när alla plan är demonterade. Därmed dras 20% på kommande säsong's segelflygplanhyra.

Klubben håller våra kostnader nere genom att vi medlemmar kommer och jobbar, eller hur...?!

Svensk segelflygstatistik 2015

Mycket hedrande tabeller finns att hämta på www.segelflyget.se

Det är våra aktiva segelflygare Mats Romson, Rune Leander, Jan Knutz och Fredrik Pellebergs som framför allt sätter strålkastarljuset på Siljansnäs! Klubben är inte stor, men vi flyger långt och flitigt!

Aktivaste klubbarna avseende sträckflyg km fördelat per aktiv medlem

(”Siljansnäsflygarna tillsammans har i snitt sträckflugit”):

1 Siljansnäs FK	1356 km
2 Ljusdals FK	1177
3 Arboga FK	1135
4 Västerdalarnas FK	633
5 Norrköping SFK	589
6 Avesta SFK	589
7 Örebro SFK	549
8 Landskrona FK	492
9 Uppsala FK	467
10 Herrljunga FK	460

Tio-i-Topp-klubbarna har totalt sträckflugit:

1 Stockholms SFK	43355 km
2 Uppsala FK	32672
3 Borås SFK	32488
4 Örebro SFK	23051
5 Herrljunga FK	20767
6 Arboga FK	20431
7 Eskilstuna FK	18923
8 Västerdalarnas FK	17080
9 Landskrona FK	16230
10 Siljansnäs FK	14915

Mats R och Siljansnäs FK i Sverige-topp i OnLine Contest

Siljansnäs' flitigaste segelflygare sedan några år Mats Romson, har som årets "rookie" gått direkt till förstaplats i Sveriges OLC! Grattis, Mats!

Fredrik Pellebergs har bidragit till att även klubbens egen LS-4 har fått rätt "tävlingsdosa" inmonterad, TACK!

Segelflygarna rapporterar in flygningarna som uträknas och poängsätts automatiskt. Distanser räknas, och flyger man dessutom snabba trianglar så blir det många sorters fina poäng, både för "sex personbästa flygningarna för året" och förstås totalt.

Mats, Rune, Jan och Fredrik har varit de aktiva i Siljansnäs 2015 och har

Slutställning:

Klubbklass OLC 2015

42 deltagande klubbar.

# Points	Club	Km	Pilots
1 16678	Siljansnäs FK	17788	4
2 12559	Stockholms SFK	13921	5
3 10588	Borås SFK	10527	5

föredömligt placerat Siljansnäs på svenska segelflygets karta!

Champion OLC 2015 SWEDEN

78 deltagare. Man räknar pilotens sex bästa flygningar.

#	Name	Sum
1	Åke Pettersson Sthlm	3785
2	Mats Romson S-näs	3425
3	- - -	
12	Rune Leander S-näs	2242
18	Fr Pellebergs S-näs FK	1957
28	Jan Knutz S-näs FK	1530

Totalt alla flygningar

87 deltagare

#	Points	Name	Kms	Flights
1	9172	Mats Romson	11070	30
2	8516	Åke Pettersson	9777	28
3	5579	Kjell Folkesson	5501	17
- - -				
8	2975	Rune Leander	2567	9
12	2572	Jan Knutz	2425	14
23	1957	Fr Pellebergs	1724	6

Vår flygstatistik 2015 (2014)

Reg	Starter 2015(14)	Flygtid 2015(14)
TYB LS6	20(18)	82(68)
TZG Cirrus	14(16)	59(59)
UED DG 300	20(15)	40(32)
UIA LS4a	13(23)	48(68)
URX Janus b	<u>13(28)</u>	<u>25(31)</u>
<u>Total segel</u>	<u>80(100)</u>	<u>254(258)</u>
UAC SF25Bx	0 (0)	0 (0)
VPS Dynamic	274(255)	91(76)

Klubbens två segelplans sammanlagda flygtider senaste fyra åren: 43 -84 - 100 - 73 tim! Hyfsat, trots gångna sommarens mediokra väder jämfört med kanonsommaren året innan.

Totala segeltiden oförändrad 254(258) trots skillnaden i väder.

Mats R ökar ytterligare denna sommar, nu 82 timmar! :-)

Jan K fortsätter fina statistiken med 59 timmar!

VPS ökar flygtiden med 20%, delvis beroende på förra höstens uteblivna flygning.

Alla 19 fotografer: **TACK!**

Robin Björk (RB),
Alice Byrholm /AB),
Olle Daniels (OD),
Fredrik Diehl (FD),
Ingegerd Ersson (IE),
Svein Ellingsvåg (SE),
Amanda Halvarsson (AH),
Per Isaksson (PI),
Ronny Johansson (RJ),
Sven-Erik Jönsson (SEJ)
Ingrid Muus (IM),
Russell Myles (RM),
Mats Romsson (MR)
Johan Stormats (JS)
Hans Spritt (HS),
J-A Tolförs (J-AT)
Peter Wicander (PW),
Hans Wikström (HW).
Sinje Zeidler (SZ)

*De bilder som är utan signaturer
kommer från egna redaktionen, i
några fall från Internet eller
oidentifierbart ursprung.*

Gynna

”Volvo i Leksand”!

Dom gynnar oss!

Bilkompaniet

mer än en vanlig bilhandlare

HANGAR-DELSÄLJES I SILJANSNÄS

Jacob Holländer säljer **ELLER HYR UT** sin fjärdedel
(100 m²) i Södra hangaren.

jacob@airshow.se 070-7695174

Till salu: Practavia Sprite

Nermi Akols pedantiska bygge (90%)
är fortfarande till salu. Finns hangare-
rad i Siljansnäs. Toffe: 070 6445476

Presentkort

Mycket lämplig present: Flygklubbens Presentkort på en flygtur!

Födelsedagar, möhippor/svenssexor, företagshögtider, jubilarer, julklappar, bröllopspresenter, pröva-på-flygningar, eller förstås om/när man vill besöka "sin" hemby med kameran!

Välj själv: samma presentkort gäller för såväl segelflyg, eller "Siljan runt med propeller" i toppmodernt flygplan.

Dessutom blir man automatiskt medlem i Siljansnäs Flygklubb.

Tusen spänn.

Välkommen för samråd och info: Ingmar 070-3911150

Till salu: Zenith 701

Bygg ditt eget flygplan. 49 000 SEK. STOL-kapacitet (designat för start och landning på korta flygstråk). Komplet byggsetsats (exkl motor o instrument). Finns i Siljansnäs. Carl Rönn 070 3682811

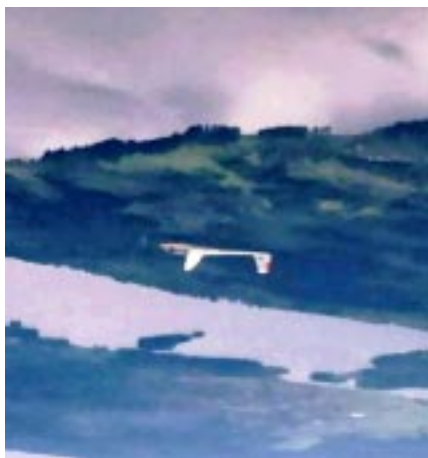
Till salu:

1981 Socata Tampico TB-9

Ny, solid hangar i Siljansnäs kan ingå i köpet. xx46 (0)70 6103422.

Kameran ljuger aldrig...

...hette det förr innan PhotoShop fanns. Här är dock ÄKTA bilder!

Denna segelflygbild sätter lätt myrori huvudet. Grytnäs, Byrviken, Lissön, Tasbäck, Näsbybyn och Storön, allt ligger precis där det ska!

Men --- vår LS4 ÄR ju inte tillåten för avancerad flygning! Grubbla ett tag innan du tjuvtittar på gåtans lösning på sidan 26!

RJ

Å hallå, hur var det här då? Stall nere på 420 m höjd QFE och stig med 2 m/s! Madre Mia! Svaret på sidan 26!

RB

< Och här ljuger inte kameran heller! Har man bara en stor R/C-kärra och "en nyfödt gutt" så blir skalenligheten finfin!

Vi gratulerer og ønsker lykke til Marita, Robin och det blivande tillskottet i klubben: Lukas, född i maj 2015!

Gynna

Leksands Sparbank

Dom gynnar oss!

Åkdon & Termos 2015

RJ

RJ

I ett dussin år har nu den fantastiska företeelsen Åkdon&Termos förgyllt siljansnäsarnas och flygarnas Kräftstjärtsvängen! Idén är ju snarlik ett Fly-In: Kom som du är, gå fritt omkring och skärskåda alla tänkbara

varianter av åkdon, med eller utan vingar, beröm och samspråka med alla galna idealister som så gärna offrar stora delar av sina liv åt sin hobby och gärna sprider smittan vidare!

RJ

Kräftstjärtsvängen 2015

SEJ

Fem Van's RV stal shownen i årets Kräftstjärtsvängen! Stil och elegans!

Danmark är hemlandet, även om en skåning ingår i gruppen. RVators flög uppvisningar både fredag och lördag, plus en extra vacker show för kräftstjättarna i vid solnedgången på lördag kväll. Två av deltagarna är

sommartid boende i egna hus i Siljan AirPark, och en tredje bor i husvagn vid klubbstugan och är tillika en av de som rattar siljansnässtråkets gräsklippartraktor. Vi ser fram mot många återbesök!

Kräftstjärtsvängen 2015

Önskeväder, som kunde prognostiseras många dagar i förväg!

Då blir det välbesökt på Kräftstjärtsvängen.

Hembyggare, restaurerare och ombyggare (EAA) bryr sig inte om att det är inprickat ett annat flygevenemang bara 35 km bort. Hos oss får man träffas, mysa, kolla varandras nyheter, lyssna på föredrag av specialister för specialister och äta gott.

Tyvärr kan ju inte publikantalet räcka till två samtidigt flygevenemang under dessa samma timmar, men trots det verkar publiken i Siljansnäs trivas storstilat. Här får man ju med minimala begränsningar fritt ströva kring bland alla klenoder varav de flesta ju är "one of a kind", världsunika på många sätt.

Förutom alla flygande go-bitar på marken och i luften finns nu även många nyheter för hela familjen, allt från Lego-bygge, ponnyridning, ansiktsmålning, hälsoinspiration och imponerande överflygningar av Flygvapnet med imponerande stora Hercules (Tp84) och halsbrytande SAAB Gripen (JA39).

46 av de 131 fotograferade flygplanen har mittenbokstaven "X" i sin svenska registrering. Hur många X-klassade som därutöver är på plats med annan mittenbokstav eller bland de 51 utlandsreggade förtäljer inte statistiken. *(forts>)*

JA39:s G-krafter ger undertryck på vingen = "dimbildning".

"Show för publiken!" Lastmästaren i Hercules verkar inte vantrivas....

Förre flygklubbkassören Per Isaksson står hemma i sin trädgård och plåtar Herc 845 vid Galbergsbacken på kort final 32 för överflygning.

Tio nationer!. Flaggorna finns, men våra sju flaggstänger är inte tillräckliga. Dan, Eritrea, Fin, Nor, Rum, Slovenien, Sve, Ungern, USA, Ty.

SEJ

Lika sevärt varje Kräftis: Rune Leander dumpar vingtankarnas vattenbarlast från klubbens LS4.

Även klubbstugans webkamera gör nytta. Här kön till hamburgerbilen.

Gyron VJV vackrare här än några veckor senare!

SEJ

>forts Kräftis

RJ

Mats Karlssons jättestora Champion Decathlon är i HALVSKALA!!!

Björn Loman visar upp sin imponerande samling modellsegelflygplan. Uppåt SJU meter mellan vingspetsarna!

RJ

FOLLOWME! Fem RV-ators taxar in efter uppvisning i formationsflygning.

Kräftstjärt-partydags!

Framåt kvällen presenteras ytterligare en lyckad nyhet: Kräftis' professionella ledning "al-Airshow" producerar ett nytt koncept till Kräftstjärtarna: en mycket god och uppskattad buffé för de cirka 150 supégästerna under jättetältet i den underbara kvällen.

Här runtom bilder på några av alla de cirka 50 hårt jobbande Kräftis-funktionärerna, fångade "in action" under kvällen:

Gunilla och Anders Löfvenborg, flygarmusikanten Johan Riis, klubbordföranden Peter Muus och "allt-i-allorna" Gunilla Stormats och Ingrid Muus.

Vår ordförande har ordet

Gott Nytt År önskas alla medlemmar och supporters i Siljansnäs Flygklubb!

När medlemmarna ställer upp och pengarna flyter på, ja då är det lätt och enkelt att vara ordförande i en klubb. 2015 har i stort sett varit ett sådant år i Siljansnäs Flygklubb.

Om jag ser tillbaka på de tio punkter från AOPA gällande hur man får en bra klubb, och som presenterades i samband med konferensen 2013 kan jag med glädje konstatera att de tio punkterna har fungerat bra som kompass för styrelsen.

Prio 1: info och utrymmen

På vår hemsida läser man: Siljansnäs FK är en gemytlig klubb med trivsamt, timrad klubbstuga med komplett kök, storstuga med öppen spis, TV, dator, trådlös Wi-Fi, dusch och toalett, enkla övernattningsstugor, camping samt sommartid bastuhus/duschar. Och även om det skrevs för länge sedan vill vi ju att det fortfarande skall vara sant! Därför prioriterades information och sociala utrymmen, och detta har styrelse och medlemmar energiskt arbetat på under de senaste tre åren. Resultaten är väldigt synliga: en vacker hemsida, nyhetsbrev, trevlig och trivsamt klubbmiljö med härlig storstuga med vackert golv och fritt

internet, uppfräschade övernattningsstugor och lekrområde för barn och där årets höjdare kom till: ny altan! Alla dessa standardhöjande åtgärder har lyckats enbart tack vara generösa donationer från medlemmar och supporters samt frivillig arbetskraft. Jag vill här tacka alla som hjälpte till på alla sätt.

Överlevnad förutsätter Kräftis

Det är ett kallt faktum att klubbens numera starka och sunda ekonomi är helt avhängig av Kräftstjärtsvängens resultat. I år kunde vi andas ut, eftersom vi gjorde hygglig förtjänst trots att vi hade konkurrens från Dala-Järnas flygfest.

Anders och Gunilla Löfvenborg dirigerade hela orkestern, men återigen var detta möjligt enbart tack vara en enorm insats från medlemmar och supporters. Tack till alla er som lade ner allt från två timmar till flera veckor på detta! Allt bidrar till att vi fortsatt har resurserna till att förverkliga denna för klubbens överlevnad helt nödvändiga tradition år efter år.

Räserfalkens återuppståndelse

Men styrelsen ville naturligtvis också lägga kraft på flygningen, som är kärnaktiviteten i vår klubb. Drömmen var att UAC skulle i luften augusti 2015, men omständigheterna hindrade tyvärr att detta mål nåddes. Det ser

mycket ljusare ut för 2016! Nya motorn är på plats, kroppen är klar, propeller är införskaffad. Nu hoppas alla på att året för Räserfalkens återuppstående blir 2016! Tack till alla som jobbat och fortfarande jobbar hårt på att få UAC på vingar igen.

Lyckat glide-in

Hack i häl med detta följer ju önskan om att bjuda in flygfolket till vår trevliga klubbmiljö och därför arrangerades i juni vårt första glide-in, ett helt informellt fly-in för segelflygare. Mycket trevligt och mysigt var det, och alla efterföljande besök och tillkännagivanden på face-booksidan vittnar om, att detta måste upprepas 2016! Så det tänker vi göra.

Ytterst generös donation

Förra året avslutade jag min nyårs-hälsning till er med att understryka att styrelsen anser att ekonomisk ansvarighet och kontroll är av yttersta vikt. Det anser vi fortfarande. 2015 utmanades denna hållning när VPS'ens motor havererade hösten 2014. Visserligen hjälpte Rotax oss med ett juste erbjudande men räddningen kom i och med en ytterst generös donation från vår medlem Stig Persson. Utan denna hade klubbens reserver dränerats totalt och vi hade varit tvungna att börja om från början. Nu kan vi tryggt fortsätta att använda energi och resurser på att försöka öka flygningen eftersom förhållandena i själva klubbmiljön är så trivsamma

som de är och inte ska behöva tära på kassan. Därför uppmanar jag den yngre generationen, ungdomarna, att dyka upp i klubben! Kom gärna onsdagskvällar, då grillar vi under sommarsången och umgås och har trevligt. Där föds idéerna till hur Siljansnäs Flygklubb ska utvecklas och växa framöver.

Peter Muus

ordförande Siljansnäs Flygklubb

Är vi X-tätast i världen?

Sverige ligger på tredje plats i antal experimental-flygplan i Europa efter GB och F.

Självfallet finns det största antalet X-plan i världen i USA, men per capita är Sverige faktiskt lika tätt = världsledande!

Och --- om vi skulle kalkylera per capita på enbart Leksands kommun?! Tanken svindlar!

Bli medlem i EAA: fem tidningar/år!

**[http://www.eaa.se/
index.php/bli-medlem](http://www.eaa.se/index.php/bli-medlem)**

Siljan AirPark Samfällighetsförening

Fredrik Diehl, ordförande

Så är ännu ett år till ända och ett nytt i antågande. För att sammanfatta 2015 lite kort så började säsongen med årsmöte. Vi beslutade bl.a. att göra en extra amortering vilket för oss alltnärmare skuldfrihet som är bra. Vår nya web lanserades också. Bra jobbat, Florin!

Två veckor senare hade vi traditionsenlig vårstädningsdag. Tolv deltagare var med och arbetade. Mycket sly blev till en improviserad majbrasa och därefter sedvanlig middag i klubbstugan.

Denna midsommar var familjen tyvärr inte i Siljansnäs men hoppas på

storuppslutning 2016.

RedBull Air Race börjar bli en tradition. I år var vi två plan från Siljansnäs, SE-XXX och SE-XJC som besökte tävlingarna i Budapest i början av juli. Fantastisk stad och perfekt tävlingsarena.

Till höger syns tävlande dåna framför Donaus svar på Biggles' Café.

Flera andra flygtillställningar besöktes också under sommaren av SAPS medlemmar.

Under sommaren fick vi även träffa de nya medlemmarna Brenda och Russell Myles som köpt Jockes hus i AirParken. Warm welcome!

På Siljansnäsdagen fick vi möjlighet att visa upp oss för byn. Vi var elva flygplan som genomförde en uppskattad presentationsflygning över

publiken i centrala Siljansnäs.

Kräftis blev väldigt lyckat i år med vackert väder och tillskott av svenska flygvapnets Hercules och JAS 39 Gripen. Kunde både ses och höras ända från Leksand. Särskilt uppskattat var danska formationsflygarna RVators med "vår" René i spetsen. Tack!

Så var sommaren över och hösten kom med oväntat varmt väder. I slutet av oktober var det dags för årets sista sammankomst, höststädning. Elva deltagare hjälpte till med fortsatt slyröjning. En eloge till Christer som har kämpat i ett år nu med motsträviga entreprenörer för att få till finplanering av taxibanornas kanter. Hitills har det inte gått i lås men förhoppningen är att det ska kunna utföras i vår. Arbetsdagen avslutades med traditionell pizza-kväll i klubbstugan.

Styrelsens arbete har fortsatt fokuserats på vägar, vatten, avlopp

och allmän skötsel av området.

Vi efterlyser fler att ta tag i övriga intresseområden som rör SAPS.

Som vanligt, glöm nu inte att motionera frågor till årsmötet på sista april. Det är då vi sätter målen för framtiden.

Vi ses till våren!

Fredrik Diehl

Ordförande SAPS

PS. RV-10an fortskrider som planerat. Lackeringen är precis påbörjad. DS:

FD

Siljan AirPark museum

Tioårsjubileum sedan första spadtaget

När detta skrivs, vilket är Lucia 2015, är det på dagen 10 år sedan Siljan AirPark rent fysiskt började byggas.

PEAB Mark tog då första spadtaget med att gräva av Prästbacken nedanför kyrkan, uppe vid hantverkshuset, för att lägga de första metrarna av avloppsrör innan tjälen. Efter nyår, med en liten skorpa tjäle att köra grävmaskinen på, fortsatte avloppsläggandet ner till flygfältet.

Då, för 10 år sedan, hade det dock bara gått 2½ år sedan jag stått på Barkarby med militärtält och för första gången försökte sälja Siljan AirPark, eller Flypark Siljan som jag först kallade det, till hugade tomtspekulanter.

Bidrar till samhällsutvecklingen

10 år bakåt går fort, men om vi nöjer

Carl Rönn

oss med att titta framåt i 5 år (alltså 2 x 2½ år): då blir det 2020. Kommer det att hända något mer med vår AirPark och i så fall vad? Som flera av er vet så har vi vid flera tillfällen lyckats få myndigheters gillande och olika bidrag. Anledningen är att det gått att argumentera för att det vi gör inte enbart är för vårt eget höga nöjes skull utan även bidrar till samhällsutvecklingen på ett positivt sätt. Det finns en del spännande saker på gång på det nationella planet där även Siljan AirPark kan komma att få vara med.

På nästa sida börjar den text som jag har använt vid kontakter med olika myndigheter och organisationer den senaste tiden:

Inovember 2015 landade senaste tillskottet till SiljanAirPark Museum: Det klätterflygplan (Hansa Brandenburg S5) med flottörer som barnen fått hoppa på i fem år utanför Tekniska Museets entré på Djurgården.

Vision 2020

Carl Rönn

Ett av många hemmabygda flygplan som flyger över hemmabasen Siljan AirPark - juni 2011

Nulägesbeskrivning 2015

Siljansnäs Flygklubb. Klubben bildades 1959 och har som medlemmar invånarna i Siljan AirPark by samt medlemmar och gäster från övriga världen. Flygplansparken består av segelflyg och ultralätta flygplan. Flygklubben har övernattningsstugor och flygbensin samt ansvarar operativt för flygaktiviteterna på flygfältet och anordnar årligen sedan 1989 en av Sveriges största flygträffar, "Kräftstjärtsvängen" med 100-200 gästande flygplan per tillfälle.

Siljan AirPark Samfällighet. Föreningen bildades 2006. Åger och förvaltar flygfältet med dess vägar, taxivägar, avloppssystem och övrig gemensam infrastruktur utanför och

mellan de olika separata fastigheterna. Samfälligheten består av de olika fastighetsägarna på fältet vilket är flygklubben, de olika tomtägarna i byn samt Siljan AirPark flygmuseum/Flying Brewery.

Siljan AirPark by är ett unikt tematiskt samhälle med flygentusiaster från ett tiotal olika länder. Samhället består av 44 separata fastigheter där det finns möjlighet att ha hangar och flygplan hemma på tomten. Första husen påbörjades under 2006 och 32 fastigheter är idag bebyggda. 12 fastigheter ägs av aktiva EAA medlemmar (flygplanshembyggare).

Siljan AirPark flygmuseum. Föreningen bildades 2011. Efter att Tekniska museet avslutade sin stora ut-
(>forts)

>forts Vision 2020)

ställning ”Svenskt flyg 100 år” i slutet av 2010 så flyttades de flesta föremålen från utställningen till Siljan AirPark Museum där de finns sedan dess. Den flyghistoriska samlingen består av en del av Sveriges äldsta och mest unika flygföremål. Sedan 2014 dock öppet endast under Kräftstjärtsvängen.

Historia/bakgrund

1995 påbörjades ett flygplansbygge i Tullinge med ungdomar som i folkmun då brukade kallas värstingar. Projektet föll väl ut – det visade sig att ungdomarna blev motiverade av att göra något praktiskt och spännande som att bygga flygplan. De var tvungna att lära sig svenska, engelska och matematik för att klara uppgiften och kärnämnen blev plötsligt någonting relevant. Projektet valdes ut som det mest framgångsrika svenska ungdomsprojektet med EU-finansiering år 2000 för den gågna programperioden. Den socialpedagogiska verksamheten spred sig vidare till Dalarna 2001 då verksamheten var tvungen att flytta på grund av nedläggningen av Tullinge flygplats.

Siljan Flying Circus 2005

Socialpedagogik BLEV cirkus

Nu växlades ambitionerna upp med projektet ”School at Work” där 6 skolor från 5 kommuner i Dalarna deltog. Skapandet av Siljan Flying Circus var det centrala målet i projektet School at Work. Flygplan, kulisser och rekvisita började byggas runt om i de olika skolorna. Projektet hade flera målgrupper och inte bara de som är intresserade av teknik och flyg. Här fanns även utrymme för ungdomar med intresse för t ex hotell- och restaurangbranschen, teater och drama, bygg- och anläggning samt media och film. Och här fanns utrymme för förtids-, avtals- och ålderspensionärer med intresse för arbete med ungdomar och för teknik.

I och med detta lanserades under EAA-flygträffen på Barkarby 2003 visionen om Siljan AirPark, Sveriges första flygby. Projektet påbörjades och tomtägare från 11 olika nationer köpte de 45 tomter som initialt såldes. I samband med detta anlades

den asfalterade start- och landningsbanan och kommunalt vatten- och avlopp drogs till området under 2005 och 2006.

Projektet School at Work avslutades 2005 och Siljan AirPark projektet avslutades 2006. Byggandet av den planerade huvudbyggnaden till Siljan Flying Circus kom dock igång kraftigt försenat under 2006 och blev dessutom fördyrat vilket ledde till ekonomiska problem och stillestånd från 2007-2009 av den delen av Siljan AirPark.

Museum och bryggeri

Taxibanorna till airparkby och flygklubb kunde färdigställdes 2009 och under 2010 återupptogs utvecklingen med målsättning att färdigutveckla "Siljan Flying Circus"-fastigheten som ett "levande" museum och med speciellt fokus på amatörbyggda flygplan. Bryggeriet "Flying brewery" startade verksamheten 2013.

Illustration från detaljplansversion 2006 "Bigglesfastigheten"

Vision 2020

Siljan AirPark by är ett unikt tematiskt samhälle med flygentusiaster från ett tiotal olika länder. Samhället består av drygt fyrtioalet egnahem, en mängd hangarer och mindre verkstäder samt trädgårdar och odlingar. Endast tre av fastigheterna är fortfarande obebyggda och dessa hålls som öppna grönområden. Gatorna i byn och vägen ut till Moravägen är asfalterade.

Siljan AirPark samfällighet.

Äger och förvaltar flygfältet med vägar, taxivägar, avloppssystem och övrig gemensam infrastruktur utanför och mellan de olika separata fastigheterna och består av de olika fastighetsägarna i Siljan AirPark.

Siljansnäs Flygklubb. Aktiv flygklubb för invånarna i Siljan AirPark by samt medlemmar och gäster från övriga världen.

(forts>)

(>forts Vision 2020)

Klubben bedriver skolning av segelflyg och mindre motorflyg. Flygklubben erbjuder även ”prova-på”-flygningar samt äger och hyr ut flygmaskiner till klubbmedlemmar. Flygmaskinerna består av segelflyg och små motordrivna flygplan. Flygklubben ansvarar operativt för flygaktiviteterna på flygfältet. Flygträffen ”Kräftstjärtsvängen” har just firat 30 år.

Siljan AirPark Business park.

Organisationer med verksamhet knuten till Siljan AirPark. Består av bland annat

**Testbädd ”Grönt småflyg”,
Siljan AirPark flygmuseum,
Flying Brewery bryggeri,
AirDeco flygplanstillverkning.**

Dessutom hangarer, verkstäder och kontor samt upplevelseanläggning. En unik dimension i museet är att en del av flygplanen hålls flygande och besökare kan

få uppleva olika evenemang samt att man kan se både äldre flygplan och de absolut senaste experimentplanen. Det finns en museibrandstation med Siljansnäs första brandbil och lekplats med trampplan och klätterplan för barn. Man kan bo antingen på flygklubbens camping eller i några av de stugor eller hus som finns i Siljan AirPark. I Biggles' Café restaurang kan besökarna även få en gastronomisk upplevelse både inomhus och utomhus på den stora verandan med utsikt över flygfältet och avnjuta den lokalbryggda ölen.

Utbyggt finns på Siljan AirPark 2020 totalt ungefär 12 000 m² byggnader fördelat på hangarer, verkstäder, förråd, restaurang, klubbhus, samt privatägda hus- och hangarer.

Sammantaget finns Siljan AirPark drygt 10 avlönade årsarbetsplatser.

Bildgåtorna på sidan 10: Det är inte bara FLYGPLANET som är upp och ned, det är HELA bilden! Vrid runt tidningen så ”klarnar det”!

Janusbilden: Hastighetsmätaren står visserligen på ”0”, men den är på väg in för ”varning”: 170 km/t.

Svårt men viktigt:

Nya cert, nya medicals!

UL eller LAPL/UL medicals

Från Transportstyrelsens hemsida:

”Observera att Allmänläkare inte längre är godkända för förnyelseundersökning UL-certifikat”. Men längre ner står också en brasklapp: ”Undersökningen kan också ske hos vissa specialister i allmänmedicin som godkänts av Transportstyrelsen”.

Jaha, lutar åt Klass 1+2-läkare.

Allt UL finns i ny ”SvFlygfält”!

Valet mellan Segel S eller LAPL(S) Medicals:

Från Transportstyrelsens hemsida:

Fortsatt S-cert(=SPL): Undersökning för förlängning eller förnyelse ska ske hos en certifierad flygläkare klass 1 eller klass 2. Enligt Segelflyget: SPL motsvarar dagens S-cert med oförändrade medicals-besök.

Alternativet: **Nya flygsportlicensen LAPL(S)**, giltig i EU, (med enligt Segelflyget **nedtonade medicals-besök**).

Segelflyget rekommenderar segelflygare som normalt flyger nationellt att välja LAPL (S), främst p gr a medicals-anledning.

Viktigaste info-sidorna från Segelflyget:

<http://iof2.idrottonline.se/SvenskaFlygsportforbundet/Organisation/Grenforbund/Segelflyg/SvenskaSegelflygforbundet/Verksamhet/FCL/Nyheter/Statuspa konverteringavcertifikat/>

Segelflygets förnyelsekrav:

http://iof2.idrottonline.se/ImageVaultFiles/id_98835/cf_78/F-rnyelsekrav_FCL_bild.PDF

”Så går konverteringen till” (inkl blankett):

<http://iof2.idrottonline.se/SvenskaFlygsportforbundet/Organisation/Grenforbund/Segelflyg/SvenskaSegelflygforbundet/Verksamhet/FCL/KonverteringavS-certtillFCL/>

I denna blankett står att: ”Sökanden måste känna till vilket medicinskt intyg som innehas innan val av SPL eller LAPL(S) görs”.

(Svårtolkat, men lutar åt ”flygläkare 1 eller 2” (iLi)

Rekommenderas av och för siljansnäsare:

carsten.schiborr@gmail.com

(Klass 2 och LAPL) 070-2946666

Undersökningsplats: Orsa vårdcentral. Kaplansgatan 19, 79430 ORSA

Vi samråder inom klubben för samresor!

Från fält och hangar

I maj började ”den långa vägen hem”. Knut hade funnit flygplanens flygplan i The Midwest, USA. Den

www-bild från Grönland

snyggaste modell som Cessna någonsin byggt: C177. Dessutom s/n #1. Via Grönland nästan 10000kmpå50 timmar!

Chris säsongpendlar mellan Schweiz - Siljan AirPark med sin nya Husky. Vintertid i Alperna byts till måttligare hjulformat som passar till skidor.

När europavädret hejdar ferryflyg så att storplanet lämnas hemma i Bayern, då är det bra att Robert har en Savage i hangaren i Air-Parken! Reggen är familjens initialer.

Hemma har Henner en stor hembyggd dubbeldäckad Skybolt. För Siljan har han byggt denna Savage UL med amfiflottörer. Idealiskt! Nu har han 50 landningsplatser inom 50 km radie, varav många med fikamöjligheter!

På nationaldagen lättar här Jockes C150 inför ”enkel resa” till vårt grannland österut. Men Jocke har ju kvar en läcker gul Glasair som längtar efter att få komma upp i luften i Siljansnäs. Han har dessutom nyligen skolat till sig ett amerikanskt motor-mek-certifikat i Florida!

Bo H har njutit i sin Dynamic sedan den var ny med godbitar som winglets och 2-vägs autopilot. Bo har levererat frestande reportage till Flygbladä från långa flyg-afaris i samtliga väderstreck. Här startar 150920 VPO mot ny hemvist: Jönköpingsflygklubb, och Bo kommer att framöver känna sig lika hemmavan i klubbens Dynamic.

En kväll i 2008 rapporterade Fredrik D att vi på Youtube redan kunde kolla film på morgonens jungfruflygning med sin RV-7 på Barkarby. Eftersom hela familjen vill få plats, bygger han nu en fyrsitsig RV-10 (bild sid 21) och säljer här sin SE-XJC söderut.

(>Från fält och hangar)

C177 from ...via... ..to:

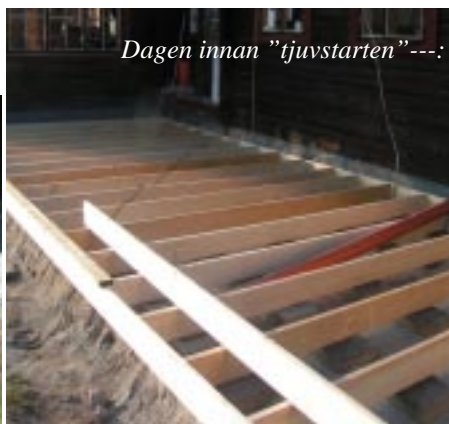
150519 Rigmor hälsar Knut och C177 välkommen hem. Stort intresse från både "Mas-media" och utsocknes reportrar: Falu-Kuriren spred sitt heluppslag till andra tidningar, radion och SVT:s Anders Hansson var på plats.

Vår nya altan!

Peter, Ingrid, Hans och Birgitta.

Dagen innan "tjuvstarten"---:

Med ytterliga väderväxlingar jobbade en Air-Park-klan imponerande hårt i juli månad med att färdigställa klubbstugans nya altan. Stort tack också till sponsorerna Stuss Bengt, Alm Mats (RIP), Danne M, Peter M, Klaus N, Olle Sj, Åke S och Siljansnäs Sågverk.

*"Tjuvstarten"
V V
V*

*Invigning!
Ordförande Peter
tackar framför allt
Hans B till höger!*

(>Från fält och hangar)

Björksly, björksly och gammal "stridsvagn". Skööönt när det öppnas rena vyer lagomt till Kräftis. Dessutom är vedboden nu knökfull med prima bastu- och brasved. Tack Toffe, Andreas, Åke, Göte och Olle!

< När hangarens färg härdat i 41 års väder och vind tycker Danne att det är dags att lägga på en Rem(-brandt) och fräscha upp bokstäverna lagomt till Kräftis. Tack.

Göte O rengjorde koner med högttryckstvätt och därefter kom Kaj Munk fra Norge, påfallande lik Klaus N, och gjorde underverk med penslarna.

SZ

(>Från fält och hangar)

AB

Alice Byrholt flyger inte bara tvåmotors Aztek. Här i klubbens Dynamic.

Brenda och Russell Myles (GB) är AirParkens nyaste medlemmar (very welcome!!!). De äger nu färdigbyggt hus och hangar med asfalt redan klart.

Flygparad på Siljansnäs dagen!

RM

Russell var påpasslig med kameran och plåtar här sex av de nio SAP-plan som startade inför den luftparad som erbjöds publikum vid den årliga Siljansnäs dagen uppe vid kyrkan. Alla tiders finfin reklam för flyget!

Hösttradition för fjärde året i rad hos Sissel og Klaus! Fyra nationer njöt av härlig bacalao-fiskgryta och Gjendessert! Ikke høst snart igjen?!

(>Från fält och hangar)

SILJANSNÄS FÖRST MED FLYGFÄLT VID SILJAN

Mora Tidning 610713

Sven H Svenerman

Det är inte småsaker som händer i bygden vid Björkbergets fot på söndagen. Den livaktiga och friskt satsande flygfältskommittén i Siljansnäs med Hol Gösta, Alm Erik och Kerstis Anders i spetsen inbjuder nämligen då till den första flygdagen på fältet på Vinmyra.

Flygdag 1961

Och det blir förvisso en premiär som kommer att gå till bygdens historia. Uppvisningarna bjuder bl a på fallskärmshopp av två unga hoppare från Stockholm, därav en kvinnlig vilket innebär att det blir första gången en svensk kvinna hoppar i Dalarna, segelflyg i formation, modellflyg och mycket annat. Dagen kommer för övrigt att blåsas in av en trumpetare placerad i ett segelflygplan och från tidig morgon företas passagerarflygningar med två plan.

Alm Erik berättar

Med denna flygdag avslutas en av etapperna i Siljansnäs flygfälts historia. En historia som började i oktober månad 1958. Hur det egentligen gick till att det blev fart på flygfältsplanerna

i bygden och att Vinmyrans jord blev platsen för ett fält för flygplan det låter vi en av ledamöterna i kommittén, häradsslagdomare Alm Erik Ersson i Björken, själv berätta.

-Det var så att sportflygklubben i Leksand var på jakt efter ett lämpligt område att använda som sportflygfält och medlemmarna hade närmast siktat på en plats i Häradsslagbygden. Men det projektet strandade på en korsande väg. (eg Bergslagens nya kraftledning. red) I det läget fick folkskollärare Folke Rågfeldt i Almo höra talas om leksandsflygarnas bryderi. Han tog kontakt med en del av oss kommunalmän i Siljansnäs för att höra om inte ett fält kunde ordnas inom Siljansnäs hank och stör. Nu var det så att vi i vår tur brottades med problem som hörde samman med de mindre goda vägarna till bygden och med sysselsättningen för socknens ungdom.

Grovplaneringen tog bara fyra dagar

Vad som satte så att säga spaden i jorden för att realisera flygfältsplanerna var Leksands flygklubbs svårigheter. Representanter för klubben

inbjöds till Siljansnäs och efter besiktning av Vinmyra-området, vilket skedde tillsammans med förrättaren av det pågående laga skiftet, distriktslantmätare Erik Skommar, blev det klart att ett bygge skulle komma till stånd. Ett mycket långt stråk kunde nämligen här läggas ut och inflygningsmöjligheterna från Siljan var ypperliga. Siljansnäsborna ställde marken till förfogande om Leksands flygklubb byggde fältet, men eftersom den senare saknade de ekonomiska resurserna här till blev det den kommitté i Siljansnäs som tillkommit på privat initiativ som ställde sig bakom projektet.

Tiomannakommitté startade

Kommittén kom att bestå av Hol Gösta Andersson, Alm Erik Ersson, Carl-Eric Erkers, Anders Gräfnings, Anders Kerstis, Per O. Matsson, Nils Mases, Sam Pehrsson, Erik Skalk och Erik Storåkers. Samma kommitté har alltsedan dess haft hand om fältet och dess utbyggnad och har inte sparat någon möda vid realiserandet av planerna. Ty bara planer blev det inte. På en enda eftermiddag gjorde man upp om arrenderandet av marken av de 28 ägarna och efter det man varit och tittat på det fält som fanns i Edsbyn, satte man igång arbetet med fältets grovplanering, en sak som med hjälp av två traktorer tog fyra dagar på grund av att marken var så jämn. Vid midsommartiden 1959 var fältet finjusterat och besått. Det hade då en
Flygbladä nr.1 2016

längd av 400 meter och var 50 meter brett.

Fältet är nu 620 meter långt

Redan vid denna tidpunkt stod det dock klart, att bredden på fältet måste bli 100 meter om man skulle kunna få anordna en flygdag lik den om söndag, och därför försäkrade sig kommittén om ytterligare mark och grovplanerade 1960 för ett fält, som numera har måtten 620 x 100 meter. Under utvidgningen av fältet fick 8-9 hölador stryka på foten och vidare kan nämnas, att skog tagits bort på ett avstånd av 500 meter från fältet enligt luftfartsstyrelsens bestämmelser. Hela området har finplanerats och besåtts och vägarna till fältet har förbättrats. Om man undantar allt frivilligt arbete har kostnaden hittills uppgått till i runt tal 10 000 kr. Ett kommunalt bidrag på 5 000 kr har kommittén fått.

Ännu bara första etappen

Redan 1959 gick de första flygplanen ned på fältet. Det var Siljansflyg som utnyttjade det, men även en del sportflygare. Och snart kommer det att bli stationsort för de två sportplan som egenhändigt byggts av leksandsbor. För dessa plan kommer en hangarbyggnad att uppföras.

Det är ett förnämligt arbete, som flygfältskommittén i Siljansnäs utfört, en sak som deltagarna i söndagens flygdag själva har tillfälle konstatera.

(forts>)

(>Från fält och hangar)

Kräfstjärtsvängen 2003, fotograferat från ett flygplan med lång historia. OD

Förre leksingen och segelflygaren Olle Daniels har alltid varit frälst på Piper Cub och Sk 16. Här fotograferar han från baksitsen på kanadensiskbyggda SE-FUZ Sk 16A mot roteettan, USA-byggda SE-CHP Sk 16B.

FUZ har en intressant historia, efter-

(>forts) **Först med flygfält...**

Men kommittén, som numera kallar sig Siljansnäs flygklubb, ämnar inte vila på sina lagrar. Man har planer på ytterligare utbyggnad och med tanke på den målmedvetenhet de flygfältsintresserade siljansnäsarlarna lagt i dagen kan man räkna med att de även går i land med nästa etapp. För närvarande kan plan med 10-12 passagerare gå ner på fältet i Siljansnäs.

Sven H Svernerman

som det 1948 inköptes för 800\$ och disponeras av svenske flygattachén i Washington DC fram till 1950. Däremot hade attachéns efterträdare, en viss Stig Wennerström, 1951 mindre intresse att överhuvud taget utnyttja eget tjänsteflygplan.

Det var också SE-FUZ som Sterner Aero ägde 1973-74 och hade parkerad över vintern i Siljansnäs. Avsikten var att använda denna f d SK 16A som tvåsitsigt skolflygplan till företagets blivande puderflygpiloter. Men snart försvann stjärnmotorerna från Sterners Pawnees och skolplanet blev därmed överflödigt.

Sedermera blev SE-FUZ under tiotals årett ofta beskådat uppvisningsflygplan tillsammans med denna roteetta SE-CHP under chefskap av Björn Löwgren.

På byggfronten...

Detta måste vara landets (Nordens) största och mest välgjorda hembyggda hangarport!

Reino har nu passerat en större milstolpe på sitt one-man-job, denna jättesouterräng-hangar med så många väluträknade utrymmen.

Denna senhösten börjar till och med Reino själv att vara belåten över kranen på sitt verk: hans egen konstruktion, den stora elektriskt manövrerade hangarporten med gejdrar, isoleringar,

styrskenor, rullbanor, motorhastigheter, gummilister, takstolar, bärande band, nitar. nitar och åter nitar.

Hangaren är så stor att till och med en Sea-Bee skall få plats, och DEN är inte liten, den!

Dessutom råkar det stå en Sea-Bee hemma i Mölndal!

Snyggt och imponerande jobb, Reino!

Ingrid stal showen

Ingrid (Eronn) Nenkert började nog meteorologintresset som segelflygelev i Siljansnäs! Numera väderrapportör på SVT. På midsommaraftonen överraskade hon alla med att framträda i leksandsdräkt!

Vidga dina vyer

...mitt inne i skogen...?!

Kameran ljuger inte! Eftersom Mats R är den som tar sina risker för att få sina poäng i OnLineContest, kan utlandningar bli lite annorlunda.

150801 räckte inte termiken till för Mats när han befann sig över tassemarkerna halvannan mil norr om Skattungbyn. Eftersom där är åker- och väglöst land, så blev det att ta till en myr, med någorlunda nära till öppet vatten för hämtning.

I vår klubb finns erfarenheter på denna sorts hämtning. 1993 synes här Jan B, Johan S, Åke S och Jesper E paddla över öp-

pet vatten väster om Siljansnäs. Två av dessa erfarna män fick 15 år senare åter rigga kanadensare och virke för att denna gång dra iväg norrut.

Foto: Mats R, Johan S, Peter W.

På denna tidnings förstasida syns att två kanadensare orkar i år bära HELA LS4:an samtidigt, lastad i sin ordinarie släpvagnsrack.

Myr, å, sjö och skogsterräng

Efter släpning över myren gick båt-färden först en halv sjömil längs en smal och slingrig å med höga kanter, varför sjömännen måste navigera nogsamt eftersom vingspetsarna stack långt fram i ekipaget som bog-spröt. Därefter kom en lång sträcka i öppen sjö, där man kunde utnyttja en f d flygbåt(!) som dragare, för all del utan sin vinge men med baksmälla. I borten änden av sjön fanns en skogs-

bilväg ett femtiotal meter upp genom skogen, dit man kunde dra/bära kropp och vingar separat upp till släpvagnen.

Hemma på hangarplattan vidtog tvätt av ”myrvatten-bruna”(!) landställsluckor till framåt midnatt, men inga skador uppkom, varken under landing, myrsläpning, sjötransport eller skogsbärning.

Mats R vinner Sverige-silver!

Första året som Siljansnäs segelflygare deltagar i OLC (OnLineContest) ser flitige Mats R till att knipa en andraplats bland 78 svenska segelflygare! Stort grattis! Imponerande resultatlista på sidan 6 i denna tidning.

Vidga dina vyer

Tynset, kjempego startpunkt for "fjord-fly"!

SE

Från Grøvelsjön ser ju skidåkarna det vackra blickfånget "Rendalssølen" mot horisonten i väst. 30 minuter bortom har Tynset Flyklubb fint, nyrenoverat grässtråk plus koselig klubbstuga med komplett kök och övernattningsrum. Perfekt mål för Fly-out, likaså perfekt startpunkt för att vidga vyerna vidare mot fjordarna och/eller norrut.

Sekreteraren Svein Ellingvåg i Tynset

Tynset klubbstuga

Flyklubb bjuder på denna fina bild (Innerdalen i Sunndal kommune) och föreslår följande insider-tips:

For å legge en rute gjennom for privatfly fra kontinentet på tur til Nordkapp (via dere i Siljansnes!).

Dette er en litt lengre tur, men med mange flyplasser og en fantastisk rute med både fjell og kystnatur!

En naturlig rute ville vært :

Siljansnes -
-Sølenstua -
-Tynset -
-Oppdal -
-Sunndal/Vinnu -
Kristiansund -
-(ev. Molde) -
Værnes/Trondheim -
-(ev. Ørland) -
-Namsos.

Tour de France = Tour de Lanc(air)

Christer W, Klaus N och Sinje & Reiner har besökt södra Frankrike vid ett Lancair-meeting. 22 läckerheter från nio länder (även om man själva bara räknar upp åtta): Belgien,

Frankrike, Italien, Norge, Storbritannien, Schweiz, Sverige, Österrike. Ingen tvekan om vilka som hade längsta framkörningssträckan.

RJ

Älvdalen (63 km) arrangerade i augusti ett trivsamt Fly-in med sevärt antik-bilrally och modellflyg. Obs att fältet nu har finfin badstrand!

>Vidga dina vyer (forts)

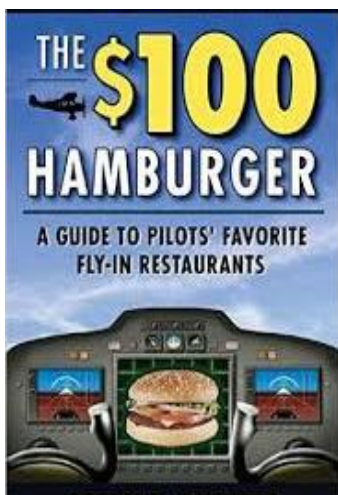

J-AT

Toffe flyger SAAB 105

Svensk Flyghistorisk Förening hade gångna året en medlemsvårvarrtävling.

En viss Jan-Axel Tolförs, mer bekant som ”Toffe”, placerade sig på en hedrande tredjeplats! Detta belönades 150702 med en rejäl stjärtsväng i fyrsitsiga SAAB 105, SE-DXG från Såtenäs via Vinga fyr, Fjällbacka, Väner.

”One-Hundred Dollar Burgers” är ju den ironiska benämningen för att flyga iväg till ett annat flygfält med svepskälet att få en bit mat.

RJ

Här är två konnässörer i holländsk miljö (PH-OCI, Jetstream 32) men inte alltför långt bort: fina lunchbuffén på **Dala Airport**. Betyg: göttgött!

RJ

Tredje året gillt! Samma siljansnäsare som ovan avnjuter den traditionella ärtsoppan och pannkakorna hos **segelflygarna i Ludvika**. Betyg: göttgött!

I gästboken 2015

Tack vare Fredrik Pellebergs fina förarbete (inklusive kalasväder) så mynnade världens första Glide-In-Siljansnäs ut till ett mycket lyckat evenemang!

Lördagen efter midsommar verkar redan vara upplagd för en tradition. Ett femtontal segelflygare kom genom luften eller längs landsvägen med släpen därefter. Under grillkvällen på nya altanen utdelades också hedrande

medaljer. Samma lördag är också startdatum för vår **segelflygvecka** med traditionellt ett tiotal gästande segelplan. Midsommar 2016 återkommer även ett **15-20-tal segelflygare** från Burgdorf (Hannover) för 14 dar.

< För andra året har Anders Kj instruerat **gymnasieelever** från Leksand i aerodynamik och modellplanbygge. Därefter glidflygtävling och som pris till vinnarna förstås stjärtsvingar i vår Dynamic.

Mellansels flygklubb är också återvändare. Med gyro och en svärm UL möter man sommaren en vecka och utnyttjar KSAK:s eleganta (och mycket prisvärda) stuga i Siljan AirPark, dit man kan taxa asfalt ända in på tomten. Välkumnä igen!

(I gästboken, forts)

< AirPark-pilot gästas av kompisar försedda med videokameror. Fin Sverige-reklam för vår flygby!

Ingrid, redaktören för Siljan AirPark News (SAP News), fotograferade denna svanfamilj i Air-Parkens

(br-)anddamm. Läs SAP News på www.siljanairpark.se

Klicka sedan på "Latestnews"!

Weller UW9 Sprint är en tysk, ensitsig UL som kan köpas allt från helfärdig, som byggsats eller ritningar. Fyra motoralternativ finns, t ex Rotax. Räckvidd sju timmar, beroende på motorval. Föreslås lämplig för segelflyg- och reklamsläp-bogsering. Borde ju också passa in i Siljan Flying Circus!

Son och far Gordon & Alan från Storbritannien gästade oss några dygn och gjorde dagsutflykter med sin italienska Rotax-UL Pioneer 300. Web-adressen här har en finfin < reseskildring!

<https://sweden2015pioneer300.wordpress.com/>

(I gästboken, forts)

© Per Isaksson 2015

I juni jobbar förre flygklubbkassören Per Isaksson hemma i sin trädgård på Björkberget och hör plötsligt ett extra muller in i hörselskydden! Övning inför Kräftis? - ”Jo, vi kommer tillbaka i augusti!”

Man bruker flyet
helt til ytelsesgrensene, -

SiljanAirPark och Johan G på norsk fjernsyn!

AirParkens Klaus N sitter på jobbet på en oljeborrplattform i Nordsjön och kollar på norsk TV. Får plötsligt se Siljan AirPark som bakgrund i en segelflyg-looping!

Flygbladä först med norsk textrensa i svensk tidning!

Segelflygpiloten och världsmästaren i avanceflyg Johan Gustafsson har kamera med sig under uppvisning på Kräftstjärtsvängen 2014. Sekvensen är hämtad från en lång intervju (i del 2) av 58-minutersfilmerna ”Titta jag flyger” som Gunnar Magg producerade för SVT 2014 och 2015. Del 1, inspelad året innan, innehöll mängder av intervjuer med flygare från Siljansnäs.

Avslutningsfest 1935 för Leksands flygklubbs motorflygkurs

Gunnar Prosell (nybliven cert-innehavare), Margit Gudmundsson (Persson-Regenberg, mor till Bosse S), Anton "Skeks" Hansson (flyglärare från Jämtland), Anna Mases-Hellsén ("internatshusmor" för flygarkolonin vid Molnbyggen), Stig Olsson (tryckare, här skymd), Gustav Sundberg, Niss Martin Eriksson (nybliven cert-innehavare, flygeleven Oscar eller klubbordföranden Sven Prosell, Rune Sjöberg, Nils Storerkers (flygelev) och frisör Karl Kock.

Leksands Flygklubb var aktiv i mitten på 1930-talet. Ett av klubbens flygplan köptes av flyglegendaren Anton "Skeks" Hansson, Jämtland. I köpet ingick att Skeks skulle både leverera flygplanet luftledes och att han även skulle vara flyglärare på Molnbyggens is. En servitris på ett Årehotell hörde att två herrar satt och planerade flygning till Siljan. Eftersom hon härstammade från Västanvik erbjöd hon sig gärna att vara navigatör, på det att hon förutom lotsningen också kunde få sig en gratisbiljett hem. Det var Bosse Samuelssons moder Margit. Skeks blev även hemmaboende hos Gudmundssons och arbetade även i olika perioder i Jannes Gudmundssons företag Instrument-JiGe.

Mille om Skeks

Den dramatiska flygningen från Åre

till Västanvik och all vinterskolning på Molnbyggens is finns utförligt ner skrivet i ett 250-sidigt bokmanus "Måste flyga", inklusive många bilder. Bokmanuset är författat av segelflygaren, segelflygbogsören och Skeks' näre vän, borlängeredaktören Harald "Mille" Millgård. Flygbladä har genom Staffan Eronn tidigare år kunnat återge ett antal artiklar ur Milles manus.

Bokutgivning?!

Före segelflygläraren i Siljansnäs Flygklubb Bengt Olov (Olle) Näs bor numera i Skåne och är styrelsemedlem i Svensk Flyghistorisk Förening. Han har deltagit i den tregrupp som nyligen utgivit den stora praktupplagan "SAS flygplan 1946-2014". Olle har ett starkt intresse av att "Måste flyga"-boken blir en verklighet och han har överblick över både ekonomi och layout/tryck. Spännande!

Alm Mats

Trivsamme klubbvännen, musikanten, klubbordföranden **Alm Mats Ersson** har avslutat senaste tidens kamp mot sin tilltagande krämpa och seglar nu på en fin cumulus och har överblick från ovan på fädernegården, Ingerochflygklubsdomänerna.

Mats var med från allra första stund vid tillkomsten av Siljansnäs flygklubb. Far Alm Erik var eldsjäl och initiativtagaren till fält och interimsstyrelse 1958. Kort därefter ärvdes ordförandeposten av sonen Mats, som omvaldes under många strävsamma expansiva år i klubben med nybyggnad av hangar, klubbstuga och utvidgning av flygplanpark och landningsstråk.

Under de senaste tio åren har Mats fortsatt att ställa upp för klubben och generöst bjudit på egen arbetstid plus arbetsredskap ur sin privata maskinpark såsom vägladd, traktor till fältvält, dikesgrävning osv. Varje sommar kunde det i alla fall hinnas med en glasstrut på klubbstugans altan någon fridsam kväll. Men den stående inbjudan på en flygtur hade Mats aldrig tid att utnyttja, hemmanet verkade alltid gå i första hand.

Klok, kunnig, erfaren, omdömesgill, vänlig, konstruktiv och trivsel-spridande, det har alltid varit ett stort nöje att få haft med Mats att göra.

Alla vi vänner i flygklubben kommer med högaktning att ha Mats i åminnelse.

B

Avsändare:
Siljansnäs Flygklubb
Vindmyrevägen 7
SE-793 60 SILJANSNÄS

ALMANACKA 2016

Lör 30 apr 13.00 SAPS' årsmöte www.siljanairpark.se
Lör 30 apr 16.00 Flygklubbens årsmöte (kallelse sid 3)

Ons-kvällar hela våren Grill/fika!

Dagar för vår-rustning tillkännages på vår hemsida och via e-mail.

Dagligen juni-aug Spaka själv-Presentkort-Siljan Runt-motor/segelflyg
Öppet: se hemsidan SAPMuseum www.airparkmuseum.se/

Mids.afton 24 juni Traditionellt midsommarfirande
Sön 26 juni-9 juli Två veckors tyskt segelflygläger
Lör 2 juli Siljansnäs Glide-In Sök på facebook!
Sön 3 juli-9 juli Traditionella segelflygveckan
Ons juli-aug 19.00 Grill/fika och planering inför Kräftstjärtsvängen
Fre 12 aug 17-20 Åkdon&Termos, ankommande Kräftisflygare
12-13 aug 27:e Kräftstjärtsvängen

Evenemang 2016 utanför "tratten"

20-23 april Friedrichshafen www.aero-expo.com
3-5 juni Tynset Åpent Hus Acro-samling www.tynsetflygklubb.no
Maj/juni? Västerås RollOut planerar återkomst www.flygmuseum.com
4 juni? EAA Fly-In Var? <http://www.eaa.se>
11-12 juni Kjeller Flydag <http://flydagen.no>
Augusti Tynset Åpent hus? Se hemsidan www.tynsetflygklubb.no
4 sep sön Vallentuna planerar "återkomst"! www.vallentuna-aviators.se

Följ uppdateringarna på ovanstående hemsidor!